

ด่วนที่สุด

ที่ สว(สนช) ๐๐๐๗/ ๑ ๙๙๕๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและ
เยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

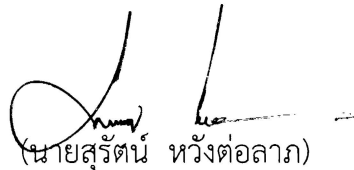
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญดังกล่าวข้างต้น

เนื่องจากการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. คณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
ไว้บางประการ และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๒/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐
มีนาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติเห็นด้วยกับข้อสังเกตนั้น

จึงส่งข้อสังเกตดังกล่าวมาเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุม
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๐๒ วรรคสอง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ)

ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักการประชุม

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๒

ข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้ว เห็นควรตั้งข้อสังเกต ดังนี้

๑. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชน ในฐานะเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบตามร่างพระราชบัญญัตินี้ควรดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑) การกำหนดภารกิจให้หัวหน้าบ้านพักเด็กและครอบครัวเป็นผู้รับผิดชอบสภาเด็กและเยาวชน ซึ่งเดิมเป็นภารกิจในการดำเนินการของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบ ดังนั้นเพื่อให้การถ่ายโอนภารกิจ บุคลากร และงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กรมกิจการเด็กและเยาวชนสมควรเร่งรัดดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน และจัดอบรมเพื่อซักซ้อมความรู้ความเข้าใจกับบุคลากรผู้เกี่ยวข้องให้ทราบถึงภารกิจ บทบาท หน้าที่ ซึ่งเปลี่ยนแปลงไป เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับบุคลากร ตลอดจนจัดเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ดำเนินการหรือแผนงานเพื่อประสานการขอใช้สถานที่กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ในการรองรับการดำเนินงานต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นเมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

๒) เมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว กรมกิจการเด็กและเยาวชน โดยหัวหน้าบ้านพักเด็กและครอบครัวต้องดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งสภาเด็กและเยาวชนตำบลหรือสภาเด็กและเยาวชนเทศบาล (ร่างมาตรา ๑๐ (๑)) ทั้งประเทศ ระดับตำบล จำนวน ๗,๒๕๕ ตำบล และระดับเทศบาล จำนวน ๒,๔๔๑ แห่ง ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ กรมกิจการเด็กและเยาวชนควรเร่งรัดเตรียมการจัดทำแผนงานและกรอบวงเงินงบประมาณในปี ๒๕๖๐ เพื่อนำเสนอไปยังสำนักงบประมาณ เนื่องจากถือเป็นภารกิจใหม่ซึ่งต้องดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งสภาเด็กและเยาวชนดังกล่าวให้สอดคล้องกับกรอบระยะเวลาเร่งรัดตามที่กฎหมายกำหนดไว้

๓) การจัดให้มีสภาเด็กและเยาวชนตำบลและสภาเด็กและเยาวชนเทศบาล (ร่างมาตรา ๑๐ (๑)) จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยในพื้นที่ระดับตำบลนั้นถือเป็นรากฐานสำคัญในการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนในระดับที่สูงขึ้นไป กรมกิจการเด็กและเยาวชนควรบูรณาการในการประสานงานเพื่อจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนตำบลและสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เริ่มต้นจากการรวมกลุ่มเด็กและเยาวชนจากกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดผู้นำตามธรรมชาติอย่างแท้จริง และเป็นพี่เลี้ยงในการปลูกฝังแนวคิดให้เด็กและเยาวชนเกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และริเริ่มการทำงานด้วยตนเองจนเกิดประสบการณ์จากการร่วมทำกิจกรรม ทั้งนี้ เพื่อลดปัญหาการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนในลักษณะโครงสร้างเพื่อให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาซึ่งกรณีดังกล่าวจะเกิดปัญหาความไม่ยั่งยืนในการเข้าร่วมกิจกรรมของเด็กและเยาวชนตามมา โดยเฉพาะในพื้นที่ระดับอำเภอ

อาจจะขาดผู้ดำเนินการที่แท้จริง เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีผู้รับผิดชอบระดับอำเภอ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและป้องกันไม่ให้เกิดช่องว่างจึงอาจะระบุให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เข้ามามีบทบาทดูแลสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ

๒. การเลือก “ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเลือกกันเอง จำนวนสามคน” (ร่างมาตรา ๑๐ (๖)) นั้น หน่วยงานผู้รับผิดชอบในการดำเนินการควรพิจารณาคัดเลือกจากสัดส่วนของผู้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้แทนเทศบาล และผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบล โดยคำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งสามองค์กรร่วมด้วย

๓. กรณีที่คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนในแต่ละระดับจะพิจารณาและเสนอรายชื่อที่ปรึกษาคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนฯ จากผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนั้น ควรพิจารณาคัดเลือกโดยคำนึงถึงหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องและมีความใกล้ชิดกับการทำกิจกรรมในระดับพื้นที่ อาทิ ผู้แทนสถานีตำรวจ ผู้แทนหน่วยทหาร หรือผู้แทนหน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุขที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ก่อนเป็นสำคัญ

๔. การเสนอความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่ต่อคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๒๓ (๘) และร่างมาตรา ๒๕ (๘)) นั้น สภาเด็กและเยาวชนตำบลสภาเด็กและเยาวชนเทศบาล หรือสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ ควรมีหนังสือแจ้งผลการดำเนินการพร้อมสำเนาเอกสารดังกล่าวให้นายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องรับทราบด้วยทุกครั้ง

๕. ภายใต้บังคับของร่างมาตรา ๓๗ กรณีการกำหนดระเบียบของรัฐมนตรียที่เกี่ยวข้องกับการประชุมสภาเด็กและเยาวชนนั้น ควรพิจารณากำหนดระเบียบดังกล่าวให้เกิดความยืดหยุ่นต่อการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงสภาพความพร้อมของสมาชิกสภาเด็กและเยาวชนในแต่ละพื้นที่ ตลอดจนความสามารถในการเดินทางไปเข้าร่วมประชุมของสมาชิกฯ ทั้งนี้ เพื่อให้การประชุมเกิดประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้

๖. คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยเฉพาะในหมวด ๓ “มาตรการส่งเสริมการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน” ส่วนที่ ๒ “การส่งเสริมบทบาทขององค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนในการพัฒนาเด็กและเยาวชน” นั้น หน่วยงานผู้รับผิดชอบควรพิจารณาดำเนินการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด รวมทั้งควรมุ่งเน้นเรื่องการส่งเสริมบทบาทขององค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนให้เพิ่มมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบควรพิจารณาทบทวนหรือปรับปรุงแก้ไข กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดกระบวนการส่งเสริมบทบาทขององค์กรเอกชนและองค์กรชุมชนดังกล่าว เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

๗. คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่งตอนท้ายของพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดว่า “...และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ” นั้น กำหนดให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งจะต้องดำเนินการตามกฎหมายในการส่งเสริม สนับสนุนการทำกิจกรรมของเด็กและเยาวชนในพื้นที่รับผิดชอบและถือเป็นหนึ่งในภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งคณะกรรมการวิสามัญได้กราบเรียนเชิญประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเข้าร่วมประชุมซึ่งท่านประธานฯ ได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ความว่า “ตามบทบัญญัติพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ความนัยมาตรา ๘ ที่กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กและเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ (กรมกิจการเด็กและเยาวชน ในปัจจุบัน) หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ร่วมมือ ส่งเสริมและประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระดับท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ

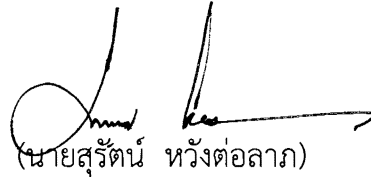
ซึ่งปรากฏว่า ตั้งแต่พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวมีผลใช้บังคับจนถึงปัจจุบันหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ตามกฎหมายยังมีได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติความนัยมาตรา ๘ แต่อย่างใด ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับดังกล่าว จึงเสนอแนะให้ผู้รักษาการตามกฎหมายดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป”

ทั้งนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชน ควรจัดทำกรอบแผนปฏิบัติการด้านเด็กและเยาวชนเพื่อกำหนดเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปประกอบการจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระดับท้องถิ่นให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

๘. คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาแล้วเห็นว่า ในอนาคตเห็นควรให้สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยควรอยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แต่ในส่วนของสภาเด็กและเยาวชนตำบล สภาเด็กและเยาวชนเทศบาล สภาเด็กและเยาวชนอำเภอ และสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ควรอยู่ในการกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีความพร้อมด้านงบประมาณและบุคลากร ตลอดจนมีความใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนในพื้นที่มากกว่า ซึ่งสามารถส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาสภาเด็กและเยาวชนให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

ในการนี้ เห็นควรให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชนดำเนินการจัดเตรียมแผนการบริหารจัดการ หรือ Road Map ร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดลักษณะหรือขอบเขตการดำเนินการเกี่ยวกับภารกิจด้านเด็กและเยาวชนเสนอไปยังสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพิจารณาบรรจุลงในแผนปฏิบัติการฯ ตามหลักการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยกำหนดเป็นหลักการสำคัญไว้ว่า “ภายใน ๕ ปี ให้มีการถ่ายโอนภารกิจสภาเด็กและเยาวชนตำบล สภาเด็กและเยาวชนเทศบาล สภาเด็กและเยาวชนอำเภอ และสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ไปอยู่ในกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ที่รับผิดชอบ”

ถูกต้องตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ)

ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ